

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/55/2014
Identifikačné číslo spisu:	5113010620
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5113010620.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. októbra 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci proti obvinenému ml. I. X. , pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., o dovolaní obvineného ml. I. X. proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 20. júna 2013 sp. zn. 28 T 80/2013 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného ml. I. X. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 20. júna 2013 sp. zn. 28T 80/2013 schválil podľa § 334 ods. 1, ods. 4 Tr. por. dohodu o vine a treste zo dňa 3. mája 2013, uzavretú medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina a obvineným ml. I. X., nar. X. Q. XXXX. Obvinený ml. I. X. bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., a to na skutkovom základe, že

od presne nezisteného času dňa 28. septembra 2012 až do 14.50 hod. dňa 28. septembra 2012 v Žiline mal neoprávnene v držbe dve igelitové vrecká so sušeným rastlinným materiálom, ktorý vykazoval morfológické a mikroskopické znaky typické pre rastliny rodu Cannabis (konopa), v jednom vrecku s hmotnosťou 0,46 gramu s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinol (THC) 12,9 % hmotnostných, čo zodpovedá 2 až 5 obvykle jednorazovým dávkam, a v druhom vrecku s hmotnosťou 1,28 gramu s obsahom účinnej látky tetrahydrokanabinol (THC) 12,6 % hmotnostných, čo zodpovedá 5 až 13 obvykle jednorazovým dávkam, pričom rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny psychotropných látok v zozname omamných a psychotropných látok, uvedenom v prílohe č. 1 zákona č. 139/1999 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov.

Okresný súd uložil obvinenému ml. I. X. podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák. s použitím § 117 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo

výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. a s použitím § 119 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil a určil skúšobnú dobu vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvinenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze používania omamných a psychotropných látok.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený ml. I. X., prostredníctvom obhajcu, dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V odôvodnení dovolania obvinený namietal, že v konaní, ktoré predchádzalo schváleniu dohody o vine a treste uzavretej medzi prokurátorom a obvineným, došlo k vade spočívajúcej v závažnom porušení práva obvineného na obhajobu. Obvinený musí byť riadne poučený o svojom práve nevypovedať, resp. neposkytnúť dôkazy, na základe ktorých by mohol byť trestne stíhaný, t. j. obvineného nemožno vystaviť nebezpečenstvu samoobvinenia. Príslušníci Mestskej polície v Žiline sa uvedenými zásadami neriadili, keď obvineného nepoučili o jeho právach, len ho vyzvali na legitimovanie sa. Obvinený nemal pri sebe občiansky preukaz, preto ho vyzvali, aby s nimi išiel na oddelenie Mestskej polície, kde obvineného prehľadali a po nájdení sáčkov s marihuanou, obvineného odovzdali príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky. Obvinený následne nebol riadne poučený ani zo strany príslušníkov Obvodného oddelenia PZ Žilina - západ.

Podľa názoru obvineného mal byť po zistení totožnosti prepustený. Príslušníci PZ, ani príslušníci Mestskej polície nemali dôvod vykonať prehliadku osoby v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 zák. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore, pretože nevykonávali služobný zákrok a prehliadka obvineného nebola zameraná na zistenie, či obvinený nemá zbraň. Nezákonne uskutočnená prehliadka mala za následok nezákonné získanie dôkazov - „dobrovoľne“ vydaných vecí dôležitých pre trestné stíhanie. Ak policajti nevykonali prehliadku obvineného po jeho poučení o práve odmietnuť takýto úkon a nedisponovali súhlasom prokurátora, konali v rozpore so zákonom, preto takto získaný dôkaz bol v trestnom konaní nepoužiteľný. Následne vykonané dôkazy, priznanie obvineného, boli tiež nezákonné.

Obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby postupom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 20. júna 2013 sp. zn. 28 T 80/2013 boli porušené práva obvineného I. X. v čl. 47 ods. 1, čl. 50 ods. 2, ods. 3, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 4, ods. 9 a § 34 ods. 1 Tr. por., zrušil napadnutý rozsudok a okresnému súdu prikázal, aby vec znova rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina, ktorá uviedla, že predmetné trestné stíhanie obvineného bolo právoplatne skončené schválením dohody o vine a treste Okresným súdom Žilina. Dohoda o vine a treste bola medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina a obvineným ml. X. uzatvorená so súhlasom jeho obhajcu JUDr. I. H. Obvinený, ani jeho obhajca, v priebehu prípravného konania a súdneho konania nenamietali zákonnosť vykonaných dôkazov. Obvinený sa k spáchaniu skutku priznal a oľutoval ho. Podľa názoru prokurátorky boli všetky dôkazy v prípravnom konaní vykonané zákonným spôsobom. Argumentáciu obvineného považovala za účelovú, preto dovolaciemu súdu navrhla, dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným ml. I. X. nie je dôvodné.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 334 ods. 4 Tr. por. ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/. V posudzovanom prípade obvinený napadol rozsudok, ktorým okresný súd schválil dohodu o vine a treste, z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z takéhoto dôvodu je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Žilina, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por., a to v zákonnej 3-ročnej lehote.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastolujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Dovolací súd takéto pochybenie súdu prvého stupňa, ani orgánov činných v trestnom konaní nezistil. Obvinený mal obhajcu počas celého prípravného konania, ako aj v konaní pred súdmi, keď si obhajcu po doručení uznesenia o vznesení obvinenia, doručené obvinenému dňa 27. decembra 2012, splnomocnením zo dňa 3. januára 2013 sám zvolil. Následné úkony trestného konania boli vykonané za prítomnosti zvoleného obhajcu.

Pokiaľ ide o námietku obvineného ohľadne porušenia jeho práv, pretože nebol policajtní poučený o práve nevypovedať, resp. nevydať dôkaz proti svojej osobe, nezákonnosti vykonania prehliadky osoby a s tým súvisiacou nezákonnosťou získaných dôkazov, dovolací súd primárne konštatuje, v zmysle vyššie uvedeného, že argumentácia obvineného nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvineným uvádzané dôvody dovolania možno subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ktorý však obvinený, vzhľadom na schválenú dohodu o vine a treste, nemohol uplatniť.

Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že obhajca obvineného inicioval začatie konania o dohode o vine a treste (záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 21. februára 2013), pričom počas konania nenamietal nezákonnosť vykonaných dôkazov, ani iné nedostatky konania.

Nad rámec rozhodnutia najvyšší súd uvádza, že obvinený bol pred svojim výsluchom v postavení svedka (zápisnica o výsluchu svedka zo dňa 28. septembra 2012, č. 1. 9) poučený o práve odoprieť výpoveď v zmysle ustanovenia § 130 ods. 2 Tr. por. Mestskí policajti nemali povinnosť obvineného poučovať o práve nevypovedať, nakoľko obvinený bol predvedený na útvar mestskej polície za účelom preukázania jeho totožnosti, nie výsluchu.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného ml. I. X. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.